

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 157/2018-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. marca 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], zastúpených advokátom JUDr. Miroslavom Korchom, advokátska kancelária, Kukorelliho 1505/50, Humenné, vo veci namietaného porušenia základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 5 Co 83/2017-741 z 30. júla 2017 a porušenia základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Žiline v neoznačenom konaní a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED] o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. decembra 2017 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej aj „sťažovateľka v 1. rade“),

██████████ (ďalej aj „sťažovateľka v 2. rade“) a ██████████ (ďalej aj „sťažovateľ v 3. rade“, spolu aj „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej aj „krajský súd“) č. k. 5 Co 83/2017-741 z 30. júla 2017 a porušenie základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy postupom Krajského súdu v Žiline v neoznačenom konaní.

Sťažovatelia v relevantnej časti sťažnosti uviedli:

«... Krajský súd v Žiline rozhodol tak, že späťvzatie žaloby (návrhu na začatie konania) pripúšťa, rozsudok Okresného súdu v Čadci zo dňa 18. septembra 2012 č. k. 6C/648/2001-793 zrušuje a konanie zastavuje a žalobcom v rade 1/ až 4/ priznáva voči žalovaným v rade 1/ až 3/ nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie ako aj pred odvolacím súdom v plnom rozsahu (100 %), pričom o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením...

Ako dôvod k takémuto rozhodnutiu krajský súd uviedol:

„Keďže žalobca svojim prejavom dal najavo, že vo veci nemá záujem pokračovať, zbral žalobu na začatie konania späť. Krajský súd v zmysle ust. 3 370 CSP po pripustení späťvzatia žaloby a po zrušení rozsudku okresného súdu konanie vo veci zastavil.

Odvolací súd pripustil späťvzatie žaloby, keď jednoznačne správaním sa žalovaných v rade 1/ až 3/ (odstúpením od darovacích zmlúv) ešte štádiu dovolacieho konania odpadol predmet sporu a bolo by nezmyselné, aby odvolací súd nepripustil späťvzatie žaloby v konaní o neplatnosť právnych úkonov, ktoré od počiatku zanikli, teda neexistujú. Nesúhlas žalovaných so späťvzatím žaloby v konaní o neplatnosť právnych úkonov - darovacích zmlúv, ktoré od počiatku zanikli a neexistujú, je nelogický. Odvolací súd preto na takýto nesúhlas nemohol prihliadať“.

Najvyšší súd SR v zrušujúcom uznesení podrobil pozmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu rozsiahlej kritike, postup odvolacieho súdu, ktorý viackrát zrušil pôvodné rozsudky súdu prvej inštancie a vrátil mu vec na ďalšie konanie, považoval za neefektívny a uviedol, že už v poradí prvý prvostupňový rozsudok mal byť ako vecne správny potvrdený a vyslovil právny názor, že žaloba žalobcov nebola podaná dôvodne.

Znamená to teda, že Krajský súd v Žiline formalistický prevzal právny názor NS SR a kritérium procesného zavinenia už potom nepodrobil posúdeniu z objektívneho hľadiska, a to vo vzťahu medzi tým, čo žalujúca strana v konaní požadovala, a skutočnosťou, pre ktorú žalujúca strana neskôr žalobu zobrala späť s tým aby konanie bolo zastavené...

Sťažovatelia nesúhlasili so zastavením konania a vo svojom podaní zo dňa 27.10.2016 uviedli aj z akých konkrétnych dôvodov nesúhlasia (vážne dôvody). Na Okresnom súde Čadca bola dňa 15.5.2014 podaná zo strany žalobcov tentoraz už žaloba na určenie, že nehnuteľností patria do dedičstva a žalobcovia opätovne odvodzujú vlastnícke právo svojho predchodcu od nezrozumiteľného a neurčitého rozsudku 10C/333/00. Napriek tomu, že konanie bolo začaté ešte 15.5.2014 do dnešného dňa ešte nebola ani doručená zo strany súdu sťažovateľke v 2. rade žaloba, pričom súd je nečinný aj po podanej sťažnosti na nečinnosť. Konanie je vedené pod sp. zn. 8C 102/2014, na liste vlastníctva je vyznačená poznámka o začatí tohto konania, stav právnej neistoty a pokojného užívania ich majetku trvá...»

Sťažovatelia tvrdia, že „boli porušené ich práva vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, z čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, z čl. 6 ods. 1 Dohovoru, z čl. 20 ods. 1 Ústavy SR a z čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru a to:

a.) uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 5Co/83/2017-741 zo dňa 30. júla 2017 v
- práve na súdnu a inú právnu ochranu /spravodlivý proces/ povinnosť súdu vysporiadať sa s uplatnenými námietkami - v dôsledku nezohľadnenia nesúhlasu žalovaného so späťvzatím žaloby

- práve sťažovateľov na súdnu a inú právnu ochranu /náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia - v dôsledku zastavenia konania

- práve na súdnu a inú právnu ochranu /prekvapivé rozhodnutie

b.) v porušení pri postupe Krajského súdu v Žiline, ako odvolacieho súdu v konaní vedenom na Okresnom súde Čadca sp. zn. 6C 648/2001

- základných ústavných princípoch / princíp dôvery v štátne akty

- základných ústavných princípoch / právo vlastníť a pokojne užívať majetok / reštitúcia

- základných ústavných princípoch / princíp ochrany nadobudnutých práv

- základných ústavných princípoch / princíp legality (viazanosti štátnej moci zákonom)
- základných ústavných právach / prerokovanie veci bez zbytočných prietahov
- práve na súdnu a inú právnu ochranu / právo na odškodnenie za rozhodnutie alebo úradný postup.“.

Sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd o ich sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo sťažovateľov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s právom na ochranu majetku podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy SR a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 5Co/83/2017-741 zo dňa 30. júla 2017 porušené bolo.

2. Základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Žiline porušené bolo.

3. Uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k. 5Co/83/2017-741 zo dňa 30. júla 2017 sa zrušuje a vec sa vracia Krajského súdu v Žiline na ďalšie konanie.

4. Priznáva finančné zadostučinenie v sume 4.500 €, ktoré je povinný Krajský súd v Žiline zaplatiť sťažovateľom do dvoch mesiacov od doručenia nálezu.

5. Krajský súd v Žiline je povinný uhradiť sťažovateľom v 1/ až 3/ rade trovy právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu do 2 mesiacov od doručenia nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je namiatané porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 5 Co 83/2017-741 z 30. júla 2017 a porušenie základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu v neoznačenom konaní.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone.

Podľa § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať označenie, a) ktoré základné práva alebo slobody sa podľa tvrdenia sťažovateľa porušili, b) právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa porušili základné práva alebo slobody, c) proti komu sťažnosť smeruje.

Zákonom požadovanou náležitosťou návrhu podaného ústavnému súdu je v zmysle citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde aj jej náležité odôvodnenie, a to vo vzťahu ku všetkým označeným základným právam, o ktorých sťažovateľ tvrdí, že zo strany orgánov verejnej moci došlo k ich porušeniu.

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd zistil, že hoci sú sťažovatelia v konaní pred ústavným súdom zastúpení kvalifikovaným právnym zástupcom, sťažnosť neobsahuje zákonom predpísané náležitosti, nie je odôvodnená a tvrdenie o porušení označených práv spočíva len vo vymenovaní práv a citácii rozhodnutí ústavného súdu. Konanie, v ktorom podľa sťažovateľov malo dôjsť k zbytočným priet'ahom, nie je označené.

Sťažnosť trpí aj ďalšími nedostatkami – absentuje splnomocnenie pre sťažovateľku v 1. rade, splnomocnenia sťažovateľky v 2. rade a sťažovateľa v 3. rade sú udelené na zastupovanie v konaní „*pred Ústavným súdom SR o ústavnej sťažnosti proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline č. k. 5 Co /83/2017-741 z 30. júla 2017*“ a vôľa sťažovateľov iniciovať konanie pred ústavným súdom z dôvodu porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov postupom krajského súdu (tak, ako sa to uvádza v petite sťažnosti) sa nepremietla do udelenia plnej moci ich právnenému zástupcovi.

Ústavný súd už opakovane judikoval, že zo vzájomnej väzby medzi relevantnými ustanoveniami zákona o ústavnom súde [§ 20 ods. 1 a § 50 ods. 1 písm. a)] vyplýva, že sťažovateľ musí označiť základné práva a slobody, vyslovenia porušenia ktorých sa domáha, nielen označením príslušných článkov ústavy, ale musí ich konkretizovať aj skutkovo (m. m. IV. ÚS 124/08, IV. ÚS 146/08, III. ÚS 233/2016), t. j. uviesť, z akých

dôvodov malo dôjsť k ich porušeniu, a navrhnúť v tejto súvislosti dôkazy. Podľa názoru ústavného súdu má preto nedostatok odôvodnenia sťažnosti vo vzťahu k namietaným porušeniam toho-ktorého základného práva alebo slobody významné procesné dôsledky. Ústavný súd totiž nie je skutkovým súdom ani ďalšou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva, takže bez splnenia uvedenej podmienky o návrhoch sťažovateľa uvedených v petite ani nemôže rozhodovať.

Nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podaní sťažovateľov ústavný súd nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia advokátom v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, III. ÚS 357/2010, III. ÚS 206/2010 a iné).

V súvislosti s nedostatkom zákonom predpísaných náležitostí sťažnosti ústavný súd uvádza, že sťažovatelia sú zastúpení advokátom. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 117/05, IV. ÚS 124/08). Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „*vigilantibus iura scripta sunt*“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre nesplnenie náležitostí predpísaných zákonom.

Pretože sťažnosť sťažovateľov bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími ich požiadavkami uvedenými v petite sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. marca 2018